

вітчизняних реаліях інфляція за 15—20 років може досягти 100 % і всі заощадження вкладників утратять цінність. Більш того, фонд може спрацювати в збиток. Тоді його учасники отримають навіть менше, ніж вони вклали.

Як показує практика, пенсійними фондами найчастіше цікавиться зовсім не молодь, а ті, кому до пенсії залишилося 5—10 років, так частка клієнтів НПФ у віці від 40 до 55 років становить 38,9 %, ще 14,2 % — люди старше 55 років.

Проте держава не повинна забувати, що запровадження другого рівня призведе до інтенсифікації третього, позитивно вплине і на фондовий ринок, і на економіку країни загалом. Взаємозв'язок простий: гроші НПФ — це довгострокові інвестиції в українську економіку [2]. Прикладом може бути Казахстан, який одним із перших на пострадянському просторі почав пенсійну реформу, зробивши ставку на особисті накопичення.

Отже, для підвищення рівня пенсійного забезпечення необхідно проводити пенсійну реформу, легалізацію заробітних плат, дерегулювання економіки та удосконалення податкової системи. Усі ці проблеми взаємопов'язані, тому їх потрібно вирішувати одночасно шляхом провадження відповідних змін.

Література

1. Офіційний сайт Пенсійного фонду України. Електронний режим доступу: <http://www.pfu.gov.ua/pfu/control/index>

2. Руденко В. Неполный пенсион: почему негосударственные пенсионные фонды не смогут обеспечить украинцам достойную старость / В. Руденко // *Контракты*. — №45. — 2010. — С. 24—26.

Камінська М.С.

«Фінанси та кредит», 4 курс

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Науковий керівник — к.е.н., доцент Жибер Т.В.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОЇ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

В сучасній економічній літературі існує багато визначень сутності поняття «інновації», проте після їх аналізу можна прийти до висновку, що інновації являють собою певні зміни, які якісно змінюють технології, продукцію, послуги і результатом цих змін є виведення виробництва, соціальної сфери на новий виток свого розвитку. Особливо яскраво позитивні перетворюючі якості інновацій на практиці було виявлено протягом 60—70-х років ХХ століття завдяки створенню та діяльності перших технопарків і наслідком цього процесу стало розуміння того, що подальше більш швидке та ефективне економічне зростання можливе лише за рахунок впровадження інновацій. Тому на сучасному етапі більшість розвинутих країн перейшли на інноваційно-інвестиційну модель економіки, відмовившись при цьому від науково-технічної, що сконцентрована на продукуванні знань, а не на їх практичній реалізації. Тому Україна також має рухатися у тому ж руслі, щоб не залишатися «відставаючою» у більшості сфер країною. До того ж тенденція «відставання» підтверджується досить невисокими позиціями України у міжнародних рейтингах інноваційної діяльності. Зважаючи на зазначене, все більшого значення набуває необхідність державної підтримки інноваційної діяльності, а тому варто наголосити на актуальності обраної теми.

На даному етапі регулювання інноваційної діяльності забезпечується нормами Конституції України, ЗУ «Про інноваційну діяльність», «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні», «Про наукові парки», Розпорядженням КМУ «Про схвалення Концепції розвитку національної інноваційної системи» та іншими нормативно-правовими актами. Головними ж органами, які реалізують політику у сфері інновацій та інвестицій є Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України (Держінформнауки) та Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України (Держінвестицій).

В Україні на сьогодні інноваційну діяльність реалізують як окремі підприємства, так спеціально створені для її більш повної реалізації технопарки, бізнес-інкубатори та інші об'єкти інноваційної інфраструктури. Цей крок покликаний об'єднати та скоординувати співпрацю наукових установ із підприємствами реального сектору для найкращого впровадження наукових результатів у виробництво.

Згідно із ЗУ «Про інноваційну діяльність» державне фінансування підприємств реального сектору економіки здійснюється за допомогою Державної інноваційної фінансово-

кредитної установи (ДФКУ), яка безпосередньо підпорядкована Держінвестицій України, на основі конкурсного відбору зареєстрованих відповідних інноваційних проектів у Держінформнауки України. Фінансування здійснюється за рахунок Державного бюджету шляхом повного або часткового безвідсоткового кредитування, повної чи часткової сплати відсотків за кредитами, наданими комерційними банками, надання державних гарантій банкам.

Проте, як свідчать українські реалії, даного виду фінансової підтримки виявляється недостатньо. У 2011 році було зареєстровано лише 27 проектів промислових підприємств, які отримали 149,17 млн грн на їх фінансування, що становило лише 1 % від загального обсягу коштів спрямованих на інноваційну діяльність у реальному секторі економіки. Такий низький рівень реєстрації, а тому і фінансування, можна пояснити кількома причинами: його складність, проведення за кошт суб'єкта господарювання, що не викликає зацікавленості у даній процедурі, а також падіння авторитету держави після кризових 2008—2009 рр. Тобто фактично фінансування інноваційної сфери у промисловості здійснюється власними силами підприємства, отже, пільгове кредитування як інструмент стимулювання інноваційної діяльності у цій сфері поки не дає бажаних результатів. До того ж даний захід стосується лише зареєстрованих проектів інноваційних установ і фактично не охоплює всі промислові підприємства, яких у нас нараховується приблизно 10,4 тис., а тому можна наголосити на вузькій сфері застосування цього інструменту на даному етапі.

Зважаючи на зазначені вище обставини, вкрай необхідним є використання інших економічних важелів державного регулювання інноваційних процесів — податкових і митних пільг, які є фактично основними інструментами активізації у таких країнах єврозони, як Франція, Велика Британія, Німеччина, Австрія, Фінляндія, Бельгія, Ірландія, а також США та Японія. Дані заходи дозволяють зменшити навантаження по виплатах до бюджету на чистий прибуток, а тому більшу його частину спрямувати в оборот, на розвиток і впровадження інновацій, а також сприяють залученню інвестицій як із внутрішніх джерел країни, так і з зовнішніх. Проте фактично в нашому законодавстві і досі не регламентований даний аспект регулювання: по-перше, у 2005 році були скасовані (ще навіть не вступивши в силу) податкові та митні преференції, передбачені ЗУ «Про інноваційну діяльність», і до 2010 року

вони були фактично відсутніми, а по-друге, у Податковому кодексі чітко не прописані пільги для інноваційних підприємств, лише зазначений загальний перелік пільг для бізнесу, яких приблизно 300. До того ж подібні пільги отримати можуть переважно підприємства великого бізнесу, а не малого і середнього, які і є рушіями інноваційного розвитку, основними постачальниками новітніх пропозицій, які суттєво можуть змінити ринок. Дана проблема пов'язана із високим рівнем витрат і часу на підготовку необхідних документів, що створює певні складнощі особливо для малих інноваційних підприємств.

Як свідчить досвід зарубіжних країн, альтернативним та ефективним джерелом фінансування малих інноваційних підприємств є венчурне інвестування, яке в Україні почало розвиватися з 2003 року. На сьогоднішній день і нашій країні зареєстровано 835 венчурних фондів, проте фактично діє в декілька разів менше. При чому основними напрямками їх діяльності є інвестування у будівництво, торгівлю енергоресурсами, тобто у ті сфери, які порівняно з інноваційною є менш ризиковими та за менші строки дозволяють отримати досить високий рівень доходу [1]. Тому постає проблема забезпечення стимулами даних фондів на інвестування у високотехнологічні галузі, при чому її вирішення на даному етапі цілком і повністю лежить на державних органах влади. Можливо це здійснити шляхом створення попиту з боку держави на продукцію високотехнологічних галузей. Створення державного попиту дозволяє «вбити двох зайців»: залучити кошти венчурних фондів, а також стимулювати вітчизняні підприємства здійснювати інноваційну діяльність, яким на даному етапі вигідніше закупати іноземне обладнання, ніж знову його створювати вже своїми силами.

Отже, у сфері інноваційної діяльності наявний досить широкий спектр проблем, пов'язаних із розвитком інноваційної сфери. Якнайшвидше їх вирішення дозволить повною мірою реалізувати проголошену політику створення інноваційно-інвестиційної моделі розвитку економіки і на її основі забезпечити стабільне економічне зростання України.

Література

1. Податковий кодекс України. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

2. ЗУ «Про інноваційну діяльність». Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>

3. *Ганечко І.Г.* Проблеми розвитку інновацій в Україні [Електронний ресурс]/ Ганечко І.Г. // Схід. — №5 (112). — 2011. Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Skhid/2011_5/5.pdf

4. Наукова та інноваційна діяльність в Україні / Державна служба статистики України. — К.: ДП «Інформаційно-видавничий центр Держстату України». — 2012. Режим доступу: http://ukrstat.org/uk/druk/katalog/kat_u/publnauka_u.htm

5. Сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу (УАІБ). Режим доступу: <http://www.uaib.com.ua/>

Кицанюк В.В.

«Фінанси і кредит», 5 курс

*Подільський державний аграрно-технічний
університет*

Науковий керівник — асистент Зеленський А.В.

СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІСКАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Під час фінансової кризи, коли значна кількість бюджетоутворюючих підприємств працює не на повну потужність, а джерело наповнення бюджету, що пов'язано з оподаткуванням імпорту, значною мірою обмежено внаслідок значної девальвації курсу гривні, актуальним є пошук нових джерел наповнення бюджету. Оскільки бюджети останніх років були зумовлені зовнішньоекономічною діяльністю, як це і повинно відбуватися в країні з відкритою економікою, то логічно, що пошук додаткових джерел повинний здійснюватися також у напрямі зовнішньоекономічної діяльності.

Якщо розглядати проміжок з 2000 по 2008 роки як проміжок економічного зростання, то необхідно підкреслити, що його основу складав розвиток експортноорієнтованих галузей економіки. До цих галузей економіки у першу чергу відносять металургійну та хімічну. Практично на всьому інтервалі зростання аграрний сектор здійснював суттєвий внесок в експорт країни. Однак ситуація почала змінюватися в останні роки. Україна за 2010—2012 роки опинилася серед найбільших світових експортерів зерна, і ці події відбувалися на фоні зменшення світового попиту на традиційну продукцію